

tatóárkok mindegyikében szabálytalan szóródásban találtunk objektumokat, de több komolyabb koncentráció is megfigyelhető volt, ahol az objektumok sűrűn, egymással közvetlenül érintkezve illetve felülrétegezve jelentkeztek, 300–400 m²-t is fedve. Ugyanakkor árkaikban 20–30 m hosszú üres sávok is voltak. A megfigyelés során 114 objektumot dokumentáltunk, amelyek 4 horizonthoz (neolitikum; rézkor, lengyeli-kultúra; római kor 4. sz.; Árpád-kor 12. sz.) köthetők. Az objektumok főképp telepobjektumok (gödrök, árkok, árokrendszerek, vermek, gödörkomplexumok, cölöplyukak). A lelőhely domináns korszaka a rézkor, vélhetőleg ezen horizonthoz kapcsolható a két Ny–K tájolású, kevert betöltésű sír, amely mérete alapján zsugorított vázas rítusú lehet.

ASZT ÁGNES

160. Hegyfalú, Két út közü-dűlő

(Vas megye) Ő, B, Á, Kö, Kk

2006. április 22-én, május 2-án és 3-án terepbejárást végeztünk a településtől K-re, a 86. sz. út déli oldalán.

1. sz. lelőhely: Az OMV benzinkút és a vasútállomás közötti területen (Hrsz.: 057/10–17) sok újkori töredék, és az útból származó bazalttöredék mellett, Árpád-kori kerámia került elő. A település jól érzékelhető határa a 84. sz. út melletti sekély terület. Főleg kerámia oldal- és peremtöredékeket találtunk, és egy grafitos anyagú töredéket. Az Árpád-kori leletek valószínűleg 2003-ban az OMV-kút területén feltárt lakóházhoz tartozó telep folytatását jelentik. Az őskori, bronzkori jellegű cserepek, vastag falú, kavicsal soványított töredékek, és egy vékonyabb falú, benyomott bütyökű töredék.

2. sz. lelőhely: A 86. sz. út 105. kilométerénél, az út déli oldalán, egy a környezetéből erősen kiemelkedő dombon őskori kerámia töredékeket találtunk. A lelőhely szabályosan követi a domborzati vonalakat. Az őskori település 300–350 m átmérőjű. A domb DNy-i szélénél néhány középkori kerámia került elő, talán a tőle K-re DK-re található középkori település folytatása.

3. sz. lelőhely: A Vasút út végén található Tüzép telep mögötti szántott területen (Hrsz.: 057/3, 24, 40, 43) késő Árpád-kori kerámia (12–14. sz.) került elő, egy kb. 100×100 m-es körzetben. A beépítettség miatt D és K felé nem lehetett pontosan követni a lelőhelyet. Elképzelhető, hogy összefügg a tőle alig 150 m-re K-re található Árpád-kori lelőhellyel.

4. sz. lelőhely: A 86. sz. út 105. kilométerénél lévő buszmegállótól kb. 150–200 m-re Ny-ra, egy kerítéssel körülvett terület K-i szélénél a műúttól kb. 50 m-re D-re, egy mélyebb terület NyÉNy-ra emelkedő oldalán szórványosan késő középkori kerámia került elő.

5. sz. lelőhely: Az úttól kb. 20–30 m-re D-re, a kerítés mentén kb. 100–150 m területen (Hrsz.: 07/50, 29–33) középkori kerámia töredékek kerültek elő egy kissé sekélyebb területen. A kerámia töredékeken rádli, és csigavonalszerű bekarcolás található, esetleg összefügg a terület 4. sz. lelőhelyével.

6. sz. lelőhely: A tsz-bejáró útjával szemben, a szélső ház mellett egy kisebb kiemelkedés van, amin keresztülhalad a műút, Ny-i szélén pedig már házak vannak. Néhány jellegtelen őskori kerámia töredék, egy magkő, vagy kovásodott kőzet, mindenesetre nem helyi eredetű, néhány középkori kerámia került elő. Valószínűleg egy őskori település található ezen a területen.

7. sz. lelőhely: A váltóórháztól É-ra, a házak mögötti boronált szántóföldön található egy a környezetéből kiemelkedő terület, ez főleg a Ny-i oldalán erőteljesebb. Szórvány anyag került elő, főleg a K-i részből. Potenciális lelőhely, valószínűleg a mezőgazdasági művelés jelenlegi formája miatt nem találtunk rajta több leletanyagot.

Munkatárs: Kelbert Krisztina.

FARKAS CSILLA

161. Hegyhátszentmárton, Kis-telek-dűlő

(Vas megye) U, LT, Kk

2006. április 25-én helyszíni szemlét végeztünk hitelesítő feltárás elkészítéséhez. A Lugos-patak K-i teraszán egy szántó és mellette egy mélyút van, amely a patakhoz és az úgynevezett Mosó-kúthoz vezet. A már nem használt, füves mélyút, egy a falu Fő utcájából a kőkereszt mellett kivezető, ma is használatos földútból nyílik és a patak völgye felé vezet. A lelőhely kiterjedése kb. 200×200 m, az erdőből hajdan kiirtott terület, meredek teraszokkal szakad le a patak völgyébe. A felszínen gyűjtött kerámia töredékek kora: neolitikum, kelta valamint késő középkor, továbbá több vassalakat is felszedtünk. Szétszántott objektumokat nem láttunk. Valószínűleg egy kelta vasfeldolgozó telep is van a területen. Ugyanezen tábla szélén fut a már nem használatos mélyút. Ennek oldalából szakadt le egy nagy földrög, amiből a koszideri korú(?) karterkeres darabjait és egy 4 db szemből álló lánc töredékeit gyűjtötte egy helyi lakos az elmúlt évben.

ILON GÁBOR

162. Hejőbába, Nagy-temető

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Sza, Á

2006 májusában helyszíni szemlét végeztem a település határában. A Sajószögedre vezető út K-i oldalán, szántott területen nagy mennyiségű római császárkori és kevesebb Árpád-kori kerámia töredék által jelölt régészeti lelőhelyet találtunk (Hrsz.: 032/1–9).

A leletek a miskolci Herman Ottó Múzeumba kerültek.

PUSZTAI TAMÁS

163. Hejőszalonta, Veres Nád-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U

2006. szeptember és november hónapban helyszíni szemlét végeztem a településtől Ny-ra található te-

rületen. A Nyékládháza–Mezőcsát úttól Ny-ra 900 m-re, az autópályától K-re 750 m-re található egy É–D irányú vízfolyás (Szarda-patak). E vízfolyást Ny-ról határoló domb part menti szakaszain újkőkori kerámia és obszidiánpenge, kiégett tapasztástöredék által jelölt régészeti lelőhelyet határoztam meg (Hrsz.: 077/9). A régészeti lelőhely patak menti szakaszait korábban már Szörényi Gábor is megtalálta.

PUSZTAI TAMÁS

164. Hódmezővásárhely, Batida

(Csongrád megye) U

A Hódmezővásárhelytől DK-re eső Batida határrészben, a 01725, 01722/10, 01729/10 helyrajzi számú mezőgazdasági feltáró út nyomvonalán a humuszos kiserő régészeti felügyelet során lelőhelyet regisztráltunk. A feltárás során kutatóárkokkal 250 m² területet kutattunk meg, amely során kerámiatöredékek, nagyobb mennyiségű kagylómaradvány, kagylóhéjból kialakított eszköz (penge) került elő. A leleteket objektumokhoz nem tudtuk kötni. A humuszos eredményeként tisztázódott, hogy ezen a szakaszon egy egykori vízfolyás széles medre húzódik, és az előkerült leletek a meder É-i magas partján húzódnak, a Körös-kultúrához köthető településről a talajművelés és az erózió hatására kerültek a feltöltődő mederbe.

BALOGH CSILLA

165. Hódmezővásárhely, Erzsébet

(Csongrád megye) B, Sza, Ge

Hódmezővásárhelyről Ny-ra, a Csomorkányba vezető aszfaltutat Erzsébet településközponttal összekötő mezőgazdasági feltáró út nyomvonalán a humuszos alkalmával népvándorlás kori településre utaló leletek kerültek elő. A nyomvonalban a 3+560–4+020 km-szelvények között 2300 m² területet tártunk fel. A megkutatott területen két különálló településrészlet került elő, amelyek között egy ÉK–DNy irányú, egykori vízfolyás medre húzódik. Mindkét lelőhely közepes intenzitású volt.

A terület É-i részén néhány késő bronzkori gödör és 51 népvándorlás kori telepobjektum került elő, amelyekből a Kr. u. 5. sz. második felére–6. sz. első felére keltezhető, gepida jellegű leletanyag származott. A feltárt objektumok között tároló- és hulladékgödrök, külső kemence, félig földbe mélyített ház és ennek DK-i sarkához egy kürtővel kapcsolódó kemence, valamint füstölő volt. A települést É-ről egy többszörösen megújított árok zárta le.

A feltárás déli felében egy a Kr. u. 4. sz. végére–5. sz. elejére keltezhető, késő szarmata településrészletet tártunk fel. Az itt feltárt 25 objektum között a félig földbe mélyített házak, szabályos méhkas alakú tárológödrök mellett érdekesség az egyik gödörben talált fazékba eltemetett csecsemőváz.

BALOGH CSILLA

166. Hódmezővásárhely, Kovács-csatorna

(Csongrád megye) Sza, Á

A Makó–Hódmezővásárhely közötti nyersgáz-gerincvezeték nyomvonalán található lelőhelyeken 2006. novemberben végeztünk megelőző feltárást.

Txm-vezeték 3. sz. lh.: A lelőhely a település déli határában, a hódmezővásárhely–makói műúttól, illetve Szikáncstól Ny-ra, a Kovács-csatorna ÉNy–DK-i szakaszától K-re, a szállítóvezeték felszínén megjelölt nyomvonala és a Kovács-csatorna metszéspontjától É-i irányban található. 2006 szeptemberében végzett terepbejárásunk során a nyomvonalban kb. 150 m hosszon és 20–30 m szélességben kerültek elő a szarmata kori és Árpád-kori edénytöredékek.

A november 6–10. között végzett megelőző feltárás során, az ÉNy–DK-i irányban haladó nyomvonalban feltárt 6 m széles és 120 m hosszú szakaszon szarmata kori településeket, árokmaradványokat, gödröket, illetve feltehetően két ház részletét, összesen 16 objektumot tártunk fel és dokumentáltunk.

Txm-vezeték 5. sz. lh.: A lelőhely a hódmezővásárhely–makói műúttól DNy-ra, a gorzsai állami gazdaságtól Ny-ra kb. 1200 m-re, a Mátyáshalmi-csatornától ÉNy-ra, az előzőként leírt lelőhelytől ugyancsak ÉNy-ra, mintegy 500 m-re található. A nyomvonalban 2006 szeptemberében folytatott terepbejárás során kb. 50×50 m-es területen szarmata kori edénytöredékek kerültek elő. A november 8–10. között végzett megelőző feltárás során megkutatott területen régészeti jelenséget nem találtunk.

BENDE LÍVIA – LŐRINCZY GÁBOR

167. Hódmezővásárhely, Szikáncs

(Csongrád megye) Sza, A

Txm-vezeték 4. sz. lh.: A lelőhely a Gorzsai Állami Gazdaságtól Ny-ra kb. 1 km-re, a Mátyáshalmi-csatorna ÉNy-i partján található. A feltárás során 16 szarmata és avar kori településobjektum került elő: tároló- és hulladékgödrök, árok és egy nagyobb méretű gödöregyüttes, amelyben nagy mennyiségű salakot találtunk. A feltárt terület nagysága 800 m².

Txm-vezeték 6. sz. lh.: A lelőhely a hódmezővásárhely–makói műút É-i oldalán, a MOL szakaszoló állomás környezetében található. Ezen a területen egy ÉK–D irányú, patkó alakú, egykori vízfolyás medre található, amelynek É-i magaspartján húzódik a lelőhely. Feltárásra a meder É-i oldalán volt lehetőségünk, amely során 5 szarmata kori gödröt tártunk fel kevés, közelebbi keltezésre alkalmatlan, jellegtelen leletanyaggal. A feltárt terület nagysága 170 m².

BALOGH CSILLA

168. Jobaháza határa

(Győr–Moson–Sopron megye) Ró, Á, Kk, Kú, Ú

2006 áprilisában terepbejárást végeztem Jobaháza területén.